

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 8 kwietnia 2013 r.

PS-KNPS.431.4.3.2013/PSZ

W P L Y N E Ł O	
Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu	
WYDZIAŁ NADZORU I KONTROLI	
08 -04- 2013	
liczba załączników	(1)
podpis	

Pan
Ryszard Skuła
Wójt Gminy
Malczyce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 25 – 26 lutego 2013 roku na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz.1493, ze zm.) zespół kontrolny w składzie Piotr Szafarowicz – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący oraz Honorata Borowiec – starszy inspektor wojewódzki, kontroler z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Malczycach. Zakres kontroli obejmował ocenę realizacji przez Gminę Malczyce zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Kontrola została przeprowadzona w oparciu o zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 28 grudnia 2012 roku Plan Kontroli na I półrocze 2013 roku.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2012 roku funkcję kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malczycach pełniła Pani Aleksandra Sykstus odpowiedzialna za obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego, natomiast za prawidłowe wykonywanie zadań gminy w zakresie objętym kontrolą odpowiedzialny był Wójt Gminy Malczyce.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się ocenę **pozytywną z nieprawidłowościami**. Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny oraz protokół kontroli podpisany przez Kierownika GOPS w dniu 14 marca 2013 roku, bez wnoszenia zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, Rada Gminy Malczyce podjęła Uchwałę Nr XL/202/06 z dnia 29 maja 2006 roku w sprawie uchwalenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Malczyce na lata 2006 – 2012. Określony w dokumencie cel strategiczny pod nazwą „Ograniczenie wykluczenia społecznego” zakładał działania mające na celu ograniczenie problemów i konsekwencji związanych z nadużywaniem alkoholu. Były to m.in.: organizacja klubów AA, zapewnienie opieki psychologicznej osobom uzależnionym, wzmożenie kontroli sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim oraz powołanie zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zadania dotyczące wprost problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie zostały zrealizowane. Tym samym, wymóg ustawy zawarty w cyt. powyżej przepisie został spełniony.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.), Rada Gminy Malczyce podjęła Uchwałę Nr VI/28/2011 z dnia 29 marca 2011 roku w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2014. Głównym celem programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Malczyce oraz zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc. Program określił konieczne zadania i podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Były to m.in.: unormowania prawne w zakresie

powoływania zespołu interdyscyplinarnego, współpraca instytucji gminnych, edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przeciwdziałania przemocy, utworzenie punktu informacyjnego, działania interwencyjne w oparciu o procedurę „Niebieska Karta” oraz zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia. Obowiązek wynikający z art. 6 ust. 2 pkt. 1 cytowanej ustawy został zrealizowany.

Zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Rada Gminy Malczyce podjęła Uchwałę Nr VI/29/2011 z dnia 29 marca 2011 roku w sprawie powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Wojewoda Dolnośląski w rozstrzygnięciu nadzorczym z dnia 27 kwietnia 2011 roku stwierdził nieważność § 1 ust. 2 oraz § 3 ust. 2 we fragmencie „i 2” wskazanej powyżej uchwały i ogłosił ją w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 2011.94.1497 z dnia 6 maja 2011 r. Uchwała weszła w życie z dniem 21 maja 2011 roku.

Na podstawie art. 9a ust. 3, 5 i 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Wójt Gminy Malczyce zawarł porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z przedstawicielami Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowej. *Nie zostały jednak zawarte porozumienia z przedstawicielem jednostki organizacyjnej pomocy społecznej i gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, co wprost nakazuje art. 9a ust. 3 cyt. ustawy. Porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym zostały podpisane przez wszystkie strony (z wyjątkiem Policji) w jednakowym brzmieniu i zawierają błędy rzeczowe. Są to:*

- *Zespół Interdyscyplinarny nie jest powoływany przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, nie wchodzi więc w strukturę organizacyjną jednostki. Zespół jest organem wykonawczym Wójta (1 strona porozumień).*

- *strony porozumień nie mogą zobowiązywać się do przestrzegania Regulaminu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego bez możliwości zapoznania się z jego treścią. Dokument pod taką nazwą został nadany i zatwierdzony do stosowania przez Wójta Gminy Malczyce po zawarciu porozumień. Jednocześnie, Wójt Gminy nie miał kompetencji ustawowych w tym zakresie. Regulamin, jako dokument określający szczegółowe funkcjonowanie zespołu może być wprowadzony przez Radę Gminy jako załącznik do uchwały, o której mowa w art. 9a ust. 15 lub przez członków zespołu jako rozstrzygnięcie w formie uchwały (§ 3 ust. 1 porozumienia),*

- *strony porozumień nie mogą zobowiązywać się do dokonywania sprawozdania przed koordynatorem Zespołu z czynności wykonanych na rzecz osoby lub rodziny, ponieważ zadania te należą do kompetencji Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego (§ 3 ust. 5 porozumienia),*

- *Kierownik ośrodka pomocy społecznej nie ma ustawowych kompetencji do koordynowania pracami Zespołu Interdyscyplinarnego lub Grup Roboczych. Jest to zadanie Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego (§ 4 porozumienia).*

Dodatkowo, należy wskazać że porozumienia zawarte z Dyrektorem Gimnazjum w Malczycach (22 września 2011r.) i Komendantem Powiatowej Policji w Środzie Śląskiej (13 września 2011r.) zostały spisane po dniu wydania przez Wójta Gminy Malczyce zarządzenia w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego. Przedmiotowe Zarządzenie Nr 48/2011 zostało wydane w dniu 12 września 2011 roku w oparciu o nieprawidłową podstawę prawną, tj. art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Należało wskazać art. 6 ust. 2 pkt 4 cyt. ustawy. Na podstawie zarządzenia do Zespołu zostało powołanych 9 osób, w tym: 1 przedstawiciel Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malczycach, 3 przedstawicieli jednostek oświatowych, 1 przedstawiciel służby zdrowia, 1 przedstawiciel Policji, 1 przedstawiciel organizacji pozarządowej, 1 przedstawiciel Urzędu Gminy Malczyce (inspektor ds. promocji gminy i uzależnień) oraz 1 kurator zawodowy. Zgodnie z art. 9a ust. 8 ustawy zespół interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między wójtem a podmiotami, o których mowa w art. 9a ust. 3 lub 5, w związku z powyższym powołanie w skład zespołu przedstawiciela GOPS i Urzędu Gminy Malczyce było bezpodstawne.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2012 roku odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w dniach: 11/01/2012, 25/04/2012, 04/07/2012, 09/10/2012 i 21/01/2013r. Termin wskazany w art. 9a ust. 7 ustawy został zachowany. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego na pierwszym posiedzeniu dokonali wyboru Przewodniczącej, Wiceprzewodniczącej oraz Sekretarza. Przewodniczącą została Pani Aleksandra Sykustus reprezentująca Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malczycach, czyli jednostkę organizacyjną pomocy społecznej z którą nie zostało spisane wymagane prawem porozumienie. Wszyscy członkowie Zespołu i Grup Roboczych złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności danych i informacji uzyskanych w trakcie prac, zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W badanym okresie, prace Zespołu Interdyscyplinarnego koncentrowały się przede wszystkim na bieżącym monitorowaniu pracy Grup Roboczych oraz ocenie pracy asystenta rodzinnego. Zapisy w protokołach z prac Zespołu wskazują również na realizację zadań, o których mowa w art. 9b ust. 1 i ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. *Na podstawie list obecności dołączonych do każdego protokołu posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego stwierdzono, że kurator zawodowy wskazany przez Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej nie brał udziału w jego pracach. Obowiązek regularnego uczestnictwa w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego wynika z faktu powołania członka w skład zespołu na podstawie zarządzenia Wójta/Burmistrza/Prezydenta oraz normy prawnej zawartej w art. 9a ust. 13 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.*

Od dnia 1 stycznia 2012 roku Zespół Interdyscyplinarny działający na terenie Gminy Malczyce wszczął 4 procedury „Niebieskiej Karty”. Na podstawie przedłożonej w czasie kontroli dokumentacji NK oraz złożonych oświadczeń Kierownika GOPS i jednocześnie Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ustalono, że procedura „Niebieskie Karty” nie była przestrzegana w dwóch obszarach a nieprawidłowości dotyczyły: *braku jakiegokolwiek informacji potwierdzającej przekazanie osobie dotkniętej przemocą formularza NK-B oraz braku zapoznania się Przewodniczącej Zespołu (potwierzonego podpisem) z częścią formularzy NK-A, C i D.*

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 i art. 6 ust 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Gmina Malczyce realizuje zadania w zakresie pomocy i poradnictwa osobom dotkniętym przemocą na zasadzie współpracy różnych instytucji i jednostek samorządowych. W Punkcie Konsultacyjnym mieszczącym się w Gminnym Ośrodku Kultury w Malczycach udzielane jest poradnictwo psychologiczne oraz konsultacje terapeuty uzależnień. Pomocy psychologicznej udzielają również specjaliści zatrudnieni w jednostkach oświatowych działających na terenie Gminy. Bieżące poradnictwo socjalne realizowane jest przez pracowników socjalnych GOPS, natomiast porad i wsparcia prawnego udzielają prawnicy w Punkcie Informacji Prawnej i Obywatelskiej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malczycach dysponuje wykazem specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie oraz poradnikiem „Niezbędnik dla osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, czyli praktyczny zbiór wskazówek”, który przekazywany jest każdej osobie zagrożonej przemocą domową. W razie bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia osoby będącej ofiarą przemocy rodzinnej podejmowane są przez pracowników socjalnych działania interwencyjne w postaci: wezwania policji, udzielenia pomocy przedmedycznej i organizacji dostępu do pomocy medycznej oraz zapewnienia osobie dotkniętej przemocą schronienia.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej realizacji zadań Gminy Malczyce w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, stwierdza się następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1. Wójt Gminy Malczyce nie zawarł porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z przedstawicielem jednostki organizacyjnej pomocy społecznej i gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Porozumienia o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym zawarte przez Wójta Gminy Malczyce z przedstawicielem Szkoły Podstawowej, Gimnazjum i Przedszkola Publicznego w Malczycach, Ludowego Klubu Sportowego „Odra Malczyce”, Samodzielnego Publicznego

Zakładu Opieki Zdrowotnej oraz Powiatowej Policji w Środzie Śląskiej obarczone są błędami.

3. Zarządzenie Wójta Gminy Malczyce Nr 48/2011 z dnia 12 września 2011 roku zostało wydane w oparciu o nieprawidłową podstawę prawną.

4. Kurator zawodowy z Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej nie bierze udziału w pracach zespołu.

5. Dokumentacja indywidualnych przypadków „Niebieskiej Karty” nie zawiera informacji o przekazaniu osobie dotkniętej przemocą formularza NK-B.

6. Nie wszystkie formularze NK-A, C i D zostały podpisane przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego.

Wobec stwierdzonych powyżej nieprawidłowości, wydaje się zalecenia pokontrolne:

1. Zawrzeć porozumienie o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym z przedstawicielem jednostki organizacyjnej pomocy społecznej i gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 8 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.)

Termin realizacji: do **30 maja 2013** roku.

2. Dostosować treść zawartych porozumień o współpracy z zespołem interdyscyplinarnym do obowiązujących przepisów prawa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.)

Termin realizacji: do **30 maja 2013** roku.

3. Doprowadzić do zgodności z obowiązującymi przepisami podstawę prawną Zarządzenia Wójta Gminy Malczyce Nr 48/2011 z dnia 12 września 2011 roku.

Podstawa prawna: art. 6 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.)

Termin realizacji: do **30 maja 2013** roku.

4. Uregulować kwestię udziału w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego kuratora zawodowego Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.)

Termin realizacji: do **30 maja 2013** roku.

5. Zobowiązać wszystkie podmioty związane porozumieniami i uprawnione do wszczynania procedury „Niebieskiej Karty” do dokumentowania obowiązku przekazywania osobie dotkniętej przemocą formularza NK-B.

Podstawa prawna: § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Termin realizacji: **niezwłocznie.**

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362, ze zm.), kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W terminie do dnia **5 czerwca 2013** roku kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu.

Do wiadomości:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malczycach,
2. a/a

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Edward Kostecki
DYREKTOR WYDZIAŁU
Polityki Społecznej

